

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ **27** ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Τι αλλάζει σε εργασία, ωράρια, υπερωρίες, άδειες και απεργίες

Πώς διαμορφώνεται με το νομοσχέδιο του υπουργείου Εργασίας ο νέος εργασιακός χάρτης - Τι προβλέπει το νέο καθεστώς εργασίας και λειτουργίας του συνδικαλισμού - Ποιοι κλάδοι και επιχειρήσεις επιτρέπεται να λειτουργούν τις Κυριακές

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΔΗΣ

Το νέο ωράριο εργασίας, η τετραήμερη εβδομάδα απασχόλησης, οι υπερωρίες, το νέο καθεστώς των απολύσεων, η καθιέρωση της ψηφιακής κάρτας εργασίας, η μετατροπή του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας σε ανεξάρτητη αρχή, τα αυστηρά πρόστιμα, οι επιπλέον άδειες, η διεύρυνση των δραστηριοτήτων που επιτρέπεται να λειτουργούν τις Κυριακές και οι αλλαγές στην οργάνωση των απεργιών και στη λειτουργία των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

«Να γίνουμε ευρωπαϊκή χώρα»

Πρόκειται για το νομοσχέδιο του υπουργείου Εργασίας το οποίο περιλαμβάνει ανατροπές στην υφιστάμενη εργατική νομοθεσία - την οποία ο υπουργός κ. Κ. Χατζηδάκης χαρακτηρίζει «απαρχαιωμένη», αφού ισχύει από το 1982, και «έκτοτε δεν έχει προσαρμοστεί στις τεχνολογικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις». «Καταβάλλουμε προσπάθεια να γίνουμε ευρωπαϊκή χώρα στα εργασιακά» σημειώνει ο υπουργός και προτρέπει όσους διατυπώνουν διαφορετικές προτάσεις «να υποδείξουν τη χώρα στην οποία εφαρμόζονται».

Οι διατάξεις του νομοσχεδίου έχουν - ήδη - προκαλέσει θύελλα αντιδράσεων, τόσο στα κόμματα της αντιπολίτευσης όσο και στις συνδικαλιστικές οργανώσεις. Για τις επόμενες 15 ημέρες θα βρίσκεται σε διαβούλευση, ενώ στις αρχές Ιουνίου αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή προς ψήφιση. «Το Βήμα της Κυριακής» σε 27 ερωταπαντήσεις παρουσιάζει το σύνολο των διατάξεων του νομοσχεδίου, οι οποίες «εξαναγράφουν» το εργατικό δίκαιο της χώρας.

1. Τελικώς με το νομοσχέδιο αλλάζει το 8ωρο;

Έχει γίνει πολύς λόγος για την κατάργηση ή όχι του 8ώρου με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Ετσι η κυβέρνηση συμπεριελαβε διάταξη που αναφέρει ότι η 8ωρη ημερή-

σια, η 40ωρη εβδομαδιαία και η 5ήμερη εργασία δεν θίγονται.

2. Όσοο η κρητική παραμένει. Πού οφείλεται αυτό;

Αφορά τις αυξομειώσεις του ωραρίου απασχόλησης από 6 έως 10 ημερησίως ανά χρονική περίοδο, αναλόγως με την ένταση της δραστηριότητας μιας επιχείρησης. Αυτό ονομάζεται διευθέτηση του χρόνου εργασίας και ισχύει τουλάχιστον επί τρεις δεκαετίες.

3. Και πώς λεπουργεί;

Σε ορισμένες περιόδους του έτους - όταν υπάρχουν αυξημένες ανάγκες σε μια επιχείρηση - επιτρέπεται να αυξηθούν οι ώρες εργασίας κατά 2 και να φτάσουν τις 10 ώρες ημερησίως. Σε άλλη χρονική περίοδο επιστρέφονται οι επιπλέον ώρες απασχόλησης με τη μορφή μειωμένου ωραρίου ή επιπλέον ημερών αδείας. Μάλιστα το νομοσχέδιο δίνει μία επιπλέον δυνατότητα, την εφαρμογή τετραήμερης εβδομαδιαίας απασχόλησης.

4. Η αντίδραση συνδικαλιστών και αντιπολίτευσης είναι έντονη...

Η αντιπολίτευση θεωρεί ότι οι αυξομειώσεις των ωρών απασχόλησης οδηγούν στην - ντε φάκτο - αμφισβήτηση του 8ώρου και ταυτοχρόνως ότι συνιστούν απλήρωτη εργασία, αφού ο εργαζόμενος δεν πληρώνεται υπερωριακά τις επιπλέον ώρες, κατά την περίοδο της αυξημένης απασχόλησης.

5. Αφού ισχύει επί 30 χρόνια, γιατί η κυβέρνηση επανήλθε με νέα ρύθμιση, τι αλλάζει;

Πράγματι, το νομοσχέδιο επιφέρει αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο συμφωνείται το ελαστικό ωράριο. Μέχρι τώρα γινόταν με συλλογική συμφωνία με το οικείο σωματείο ή μέσω συλλογικής σύμβασης. Τώρα θα μπορεί να εφαρμοστεί με ατομική συμφωνία (ατομική σύμβαση) μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου, αφού προηγηθεί σχετικό αίτημα από τον εργαζόμενο. Η αλλαγή αυτή προκαλεί την έντονη αντίδραση της ΓΣΕΕ η οποία μιλάει για καθι-

έρωση «ατομικής διευθέτησης» με την «αντίληψη ότι οι εργαζόμενοι χωρίς την κάλυψη της συλλογικής εκπροσώπησης μπορούν να είναι ισότιμοι διαπραγματευτικά με τον εργοδότη».

6. Και πώς θα ελέγχεται η εφαρμογή του ωραρίου αλλά και η απόδοση του οφειλομένου στους εργαζομένους;

Η κυβέρνηση πονιάρει για την εφαρμογή της νομοθεσίας στην εισαγωγή της ψηφιακής κάρτας εργασίας. Πρόκειται για την «πιο σημαντική αλλαγή του νομοσχεδίου» και το «κλειδί» για την προστασία των εργαζομένων, τον έλεγχο του ωραρίου εργασίας και την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων, όπως το δικαίωμα της αποσύνδεσης στην τηλεργασία, η διευθέτηση του χρόνου εργασίας και η εξίσωση των υπερωριών σε βιομηχανία και υπηρεσίες.

7. Πώς θα λεπουργεί;

Η εφαρμογή της θα ξεκινήσει σταδιακά με αρχή τις μεγάλες επιχειρήσεις. Σε πραγματικό χρόνο θα καταγράφεται κάθε μεταβολή στον χρόνο εργασίας των εργαζομένων: ώρα έναρξης και λήξης της εργασίας, διάλειμμα, υπέρβαση του νόμιμου ωραρίου εργασίας, άδειες, υπερωρίες. Ο εργαζόμενος θα «χτυπά» την κάρτα του όταν ξεκινά και όταν τελειώνει την εργασία του. Η κάρτα θα συνδέεται απευθείας με online σύστημα του «Εργάνη II» και, με τον τρόπο αυτόν, θα καταγράφεται αμέσως και σε πραγματικό χρόνο η απασχόληση του εργαζομένου, η υπέρβαση του νόμιμου ωραρίου, οι υπεργραφίες και οι υπερωρίες του.

8. Κι αν δεν την εφαρμόσουν οι επιχειρήσεις;

Το νομοσχέδιο προβλέπει εξαιρετικά αυστηρές ποινές για όσους δεν θέσουν σε λειτουργία την ψηφιακή κάρτα. Θεσπίζει πρόστιμο 10.500 ευρώ ανά εργαζόμενο, όταν διαπιστώνεται ότι η επιχείρηση δεν έχει ενεργοποιήσει την ψηφιακή κάρτα. Ενώ θα ακολουθηθεί 15ήμερο «λοκρέτο» για τις περιπτώσεις για υποτροπή μίας

Ανατρεπές έρχονται στην υφιστάμενη εργατική νομοθεσία - την οποία ο υπουργός Εργασίας κ. Κ. Χατζηδάκης χαρακτηρίζει «απορροιασμένη», αφού ισχύει από το 1982 και «έκτοτε δεν έχει προσαρμοστεί στις τεχνολογικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις»

επιχείρησης. Δηλαδή όταν διαπιστώνεται μη συμμόρφωση μετά από τρεις ελέγχους.

9. Είναι αρκετή για τον έλεγχο της αγοράς εργασίας μόνο η ψηφιακή κάρτα;
 Όχι, χρειάζεται και εποπτεία, την οποία θα έχει το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας, το οποίο η κυβέρνηση μετατρέπει σε Ανεξάρτητη Αρχή κατά τα πρότυπα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.

10. Και τι θα κάνει η νέα Αρχή;
 Έργο της νέας ανεξάρτητης Επιθεώρησης Εργασίας θα είναι ο έλεγχος της εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας, η έρευνα της ασφαλιστικής κάλυψης και παράνομης απασχόλησης των εργαζομένων και η συμπίληση και επίλυση των εργατικών διαφορών. Θα διεξάγει 24ωρους ελέγχους χωρίς προειδοποίηση προς τον εργοδότη, ελεύθερη πρόσβαση σε βιβλία, μητρώα, έγγραφα, αρχεία. Δεν θα υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα, κρατικούς φορείς ή άλλες διοικητικές αρχές, ενώ η επιλογή του διοικητή της θα γίνεται με ανοικτό διαγωνισμό όπου θα προεδρεύει ο πρόεδρος του ΑΣΕΠ.

11. Ωστόσο και αυτή η αλλαγή έχει τους επικριτές της;
 Πράγματι, η ΓΣΕΕ προβάλλει έντονες ανησυχίες καθώς θεωρεί ότι η κυβέρνηση παραμένει τον «Πόντιο Πιλάτο». Και αντί να αναβαθμίσει, εμπλουτίσει και θωρακίσει τον ΣΕΠΕ, «απεκδύεται την ευθύνη του ελέγχου των εργοδοτικών παραβάσεων» και οδηγεί την ισχυρότερη δομή του υπουργείου Εργασίας σε «χαρτογράφητα νερά», σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο για την αγορά εργασίας.

12. Υπάρχουν αλλαγές και στις υπερωρίες;
 Ναι. Αυξάνεται σε 150 ώρες ετησίως ο αριθμός των επιτρεπόμενων ωρών υπερωρίας για όλες τις επιχειρήσεις. Σήμερα είναι 96

ώρες στις βιομηχανίες και 120 στις υπηρεσίες.

13. Και σε αυτό υπάρχουν αντιδράσεις;
 Είναι ένα ακόμη σημείο του νομοσχεδίου που συγκεντρώνει πλήθος αντιδράσεων. Η αντιπολίτευση μιλάει για την καθέρωση «φτηνών υπερωριών», καθώς η αμοιβή τους θα είναι χαμηλότερη από τη σημερινή, ενώ η κυβέρνηση αντιπτείνει την αύξηση των επιτρεπόμενων ωρών - επιπλέον - που οδηγεί στην αύξηση του εισοδήματος των εργαζομένων.

14. Το γίνεται με το καθεστώς απώλεισης εργαζομένων;
 Το νομοσχέδιο διατηρεί όλες τις υφιστάμενες περιπτώσεις - λόγω ακρότητας μιας απόλυσης. Ταυτόχρονα διευρύνει τη λίστα των λόγων για τους οποίους μια απόλυση καθίσταται άκυρη.

15. Ποιοι επιπλέον λόγοι καθιστούν μια απόλυση άκυρη;
 Άκυρες είναι οι απολύσεις σε περίπτωση βίας και παρενόχλησης. Η απόλυση του πατέρα νεογεννηθέντος τέκνου μέχρι έξι μηνών. Εργαζομένων που έλαβαν ή ζητήσαν οποιαδήποτε άδεια. Εργαζομένων που αρνήθηκαν να συμφωνήσουν σε διεύθυνση του χρόνου εργασίας. Τηλεεργαζομένων που άσκησαν το δικαίωμα αποσύνδεσης.

16. Τι είναι η αντιστροφή του βάρους απόδειξης που εισάγει το νομοσχέδιο;
 Κατά τη διοικητική και δικαστική διαδικασία, το βάρος απόδειξης για μια άκυρη απόλυση δεν το έχει ο εργαζόμενος, αλλά ο καταγγελλόμενος εργοδότης καλείται να αποδείξει ότι συνέτρεχαν οι συγκεκριμένοι λόγοι και η απόλυση είναι έγκυρη.

17. Υπάρχει όμως και το θέμα της χρηματικής αποζημίωσης αντί της επαναπρόσληψης;
 Το νομοσχέδιο παρέχει «δυνατότητα ανταλλαγής» της επαναπρόσληψης που διατάσσει ένα δικαστήριο με ένα επιπλέον ποσό αποζημίωσης. Πρόκειται για περιπτώσεις

άκυρης απόλυσης που κρίνεται στο Δικαστήριο. Τότε ο εργοδότης ή ο εργαζόμενος μπορεί να ζητήσει αποζημίωση αντί της επαναπρόσληψης. Η αποζημίωση κυμαίνεται από τρεις μισθούς έως το διπλάσιο της νόμιμης αποζημίωσης απόλυσης.

18. Τι αντηρήσεις υπάρχουν σε αυτή τη διάταξη;
 Η κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι για περιπτώσεις όπου η σχέση εργοδότη - εργαζομένου έχει ήδη διαρραγεί, καλόν είναι ο εργαζόμενος να λάβει μια αυξημένη αποζημίωση (τριπλάσιο ποσό από το ισχύον) και να αποχωρήσει. Αντιθέτως η αντιπολίτευση υποστηρίζει ότι χάνεται πλέον η δυνατότητα επαναπρόσληψης του εργαζομένου μετά από δικαστική απόφαση.

19. Στο νομοσχέδιο περιέχεται και διάταξη για τις αποζημιώσεις των εργατοεργαζομένων;
 Υλοποιείται ένα πάγιο αίτημα των συνδικάτων για την εξίσωση των αποζημιώσεων εργατοεργαζομένων και υπαλλήλων. Οι αποζημιώσεις των εργατοεργαζομένων που ήταν λίγα ημερομίσθια εξισώνονται με εκείνων των υπαλλήλων και μπορεί να φθάσουν έως και 12 μηνιαίους μισθούς.

20. Πώς κρίνονται οι διατάξεις και για την τηλεργασία;
 Γίνεται προσπάθεια ρύθμισης ενός νέου τρόπου απασχόλησης. Συγκεκριμένα, απαγορεύεται η χρήση κάμερας για τον έλεγχο απόδοσης του τηλεεργαζομένου και καθιερώνεται το δικαίωμα της αποσύνδεσης. Δηλαδή, κάθε τηλεεργαζόμενος δικαιούται να απέχει από την παροχή εργασίας - είτε με τηλεφωνικό, είτε με ηλεκτρονικό ή ψηφιακό τρόπο - όταν είναι εκτός ωραρίου εργασίας και κατά τη διάρκεια των αδειών του.

21. Τι αλλάζει στον τρόπο άσκησης του συνδικαλισμού;
 Οι συνδικαλιστικές και οι εργοδοτικές οργανώσεις θα πρέπει να εγγραφούν στο μητρώο που δημιουργείται στο νέο ηλεκτρονικό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ II. Η εγγραφή

αυτή θα περιέχει στοιχεία γύρω από το καταστατικό, την έδρα και τον αριθμό μελών της οργάνωσης. Η εγγραφή αποτελεί προϋπόθεση για το δικαίωμα της συλλογικής διαπραγμάτευσης, την κήρυξη απεργίας, αλλά και για την υπογραφή Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας.

22. Και η απόφαση για απεργία πώς λαμβάνεται;
 Το συνδικάτο για να λάβει απόφαση για απεργία θα πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα στα μέλη του ηλεκτρονικής ψηφοφορίας εξ αποστάσεως. Το ίδιο ισχύει και για την εκλογή Διοικητικού Συμβουλίου.

23. Πότε διακόπτεται μια απεργία;
 Απαγορεύεται ρητά η παρεμπόδιση των εργαζομένων που επιθυμούν να εργασθούν κατά τη διάρκεια της απεργίας. Η παράβαση αυτής της υποχρέωσης οδηγεί στη διακοπή της απεργίας κατόπιν δικαστικής απόφασης.

24. Υπάρχουν αλλαγές σε όσα ισχύουν για το προσωπικό ασφαλείας;
 Κατά τη διάρκεια απεργίας σε κλάδους κοινής ωφελείας, θα πρέπει να ορίζεται προσωπικό ασφαλείας έτσι ώστε να καλύπτεται το ένα τρίτο (33,3%) της συνήθους παρεχόμενης υπηρεσίας (ελάχιστη εγγυημένη υπηρεσία). Οι κλάδοι κοινής ωφελείας, που εντάσσονται στη ρύθμιση προσδιορίζονται από τον νόμο 1264/1982. Δηλαδή επιχειρήσεις δημοσίου χαρακτήρα ή κοινής ωφελείας, στους εξής κλάδους: υγείας, ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, διύλισης πετρελαίου, μεταφορών, τηλεπικοινωνιών, αποκομιδής απορριμμάτων, φορτοεκφόρτωσης και αποθήκευσης εμπορευμάτων στα λιμάνια, Πολιτικής Αεροπορίας, μισθοδοσίας στο Δημόσιο (συστάξεις).

25. Τι αλλάζει στο καθεστώς απώλεισης (προστασίας) των συνδικαλιστών;
 Σήμερα προβλέπονται έξι λόγοι για απόλυση συνδικαλιστή (κωλύτη, εξαπάτηση, σωματικές βλάβες

κ.ά.). Πλέον οι συνδικαλιστές θα έχουν το ίδιο επίπεδο προστασίας, τον αριθμό μελών για τις εγκύτους. Η απόλυση θα επιτρέπεται για σπουδαίο λόγο, η βασιμότητα του οποίου θα κρίνεται από τα δικαστήρια. Επιπλέον, καταργείται η Επιτροπή Προστασίας Συνδικαλιστικών Στελεχών, η οποία έκρινε ως τώρα τη νομιμότητα της απόλυσης συνδικαλιστών.

26. Καταργείται η οργία της Κυριακής;
 Όχι. Ωστόσο προστίθενται και άλλοι κλάδοι επιχειρήσεων στις εξαιρέσεις αυτών που μπορούν να λειτουργούν την Κυριακή. Μέχρι σήμερα ίσχυε για την εστίαση, τα καταστήματα σε τουριστικές περιοχές κ.λπ. Τώρα προστίθενται οι κλάδοι: εταιρείες κούρευ, φαρμακοβιομηχανίες, logistics, κέντρα κοινών υπηρεσιών, επιχειρήσεις παροχής εξυπηρέτησης πελατών, data centers, εξετάσεις για την απόκτηση πτυχίων - διπλωμάτων, εξωσχολικές δράσεις, συντήρηση δημοσίων κτιρίων. Επιχειρήσεις παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος και λατομείων, εξόρυξης ορυκτών και μεταλλευτικών δραστηριοτήτων.

27. Διευρύνεται και το καθεστώς των αδειών;
 Θεωπίζεται άδεια πατρότητας 14 ημέρες με αποδοχές έναντι 10 ημερών που ισχύει σήμερα. Επίσης γονική άδεια 4 μηνών για κάθε γονέα με επιδότηση από τον ΟΑΕΔ για τους 2 μήνες. Καθιερώνονται «άδεια φροντίδας» για συγγενείς ή συνοίκους που αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα υγείας. Επεκτείνεται και στην υιοθεσία τέκνου η άδεια λοχείας 9 εβδομάδων που δίδεται μετά τη γέννα. Επέκταση της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας 6 μηνών (με επιδότηση από τον ΟΑΕΔ) και στην υιοθεσία τέκνου. Παρέχεται μειωμένο ωράριο (άδεια φροντίδας τέκνου) και στη μητέρα που απέκτησε τέκνο με τη διαδικασία της παρένθετης μητρότητας. Θεσπίση άδειας επτά μηνών για υποβολή σε διαδικασίες υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.

Ταφόπλακα από το ΣτΕ σε αναδρομικούς ελέγχους της Εφορίας

Συναγερμός στο ΥΠΟΙΚ, καθώς... πάνε περίπατο αξιώσεις του Δημοσίου από το 2013-2014, εφόσον είχε εκδώσει τις σχετικές πράξεις και εντολές χωρίς να τις κοινοποιήσει εμπρόθεσμα στους ελεγχόμενους

Του ΚΩΣΤΗ Χ. ΠΛΑΝΤΖΟΥ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Ταφόπλακα σε αναδρομικούς ελέγχους και αυτόματα πρόστιμα από την Εφορία, αν επεβλήθησαν ερήμην των φορολογουμένων μέχρι την παρέλευση πενταετίας, βάζει το Συμβούλιο της Επικρατείας. Άμεσα «πάνε περίπατο» αξιώσεις του Δημοσίου από το 2013-2014, εφόσον είχε εκδώσει τις σχετικές πράξεις και εντολές χωρίς να τις κοινοποιήσει εμπρόθεσμα στους ελεγχόμενους.

Αλλάζουν άρδην τα δεδομένα και για το πώς θα δηλωθούν στις φετινές δηλώσεις τα αναδρομικά περασμένων ετών που πήραν οι πολίτες το 2020 ή πώς θα ελεγχθούν και πώς θα επιβληθούν φόροι και πρόστιμα στους παραβάτες.

Τρεις νέες δικαστικές αποφάσεις (Ολομέλεια ΣτΕ 616-618/2021) έσκασαν σαν βόμβα ελάχιστες ημέρες πριν από την υποβολή φορολογικών δηλώσεων που, σύμφωνα με πληροφορίες του «business stories», θα ξεκινήσουν στις 21 Μαΐου. Και αυτό διότι:

- βγάζουν άχρηστα τα ραβασάκια που στέλνει μαζικά κάθε παραμονή Πρωτοχρονιάς η Εφορία για να ανακόψει την παραγραφή, αν δεν κοινοποιούνται ταυτόχρονα στους ελεγχόμενους,
- προκαλούν ανατροπές στους αναδρομικούς ελέγχους της Εφορίας,
- τιμωρούν το Δημόσιο αν δεν έκανε τους ελέγχους που προβλέπονταν,
- απαλλάσσουν φοροφυγάδες και τους ανοίγουν τον δρόμο για να διεκδικήσουν τα λεφτά τους πίσω και με τόκο από το κράτος,
- βάζουν το οικονομικό επιτελείο σε σκέψεις για τη δήλωση και φορολόγηση των περιώνων εισοδημάτων από αναδρομικά συντάξεις.

Προληπτικά μέτρα:

1 Ετοιμάσε λίστα 20.000 φορολογουμένων στους οποίους θα αποστείλει άμεσα (μισό χρόνο νωρίτερα από το σύνθημα) ραβασάκια με προσυμπληρωμένους «φόρους κατ' εκτίμησης της Εφορίας» για υποθέσεις που παραγράφονται στις 31 Δεκεμβρίου του 2021 λόγω πενταετίας.

Αφορά όσους δεν υπέβαλαν (ή υπέβαλαν λειψές) δηλώσεις Ε1 το 2016 για εισοδήματα

του 2015 και προηγούμενων ετών. Κατά βάση πρόκειται για συνταξιούχους που πήραν αναδρομικά ή συντάξεις από το ελληνικό κράτος ή το εξωτερικό, αλλά δεν τα δήλωσαν ποτέ.

2 Επανεξετάζει το σχέδιο υποβολής δηλώσεων φόρου εισοδήματος Ε1. Το αρχικό σχέδιο ήταν ότι 1,15 εκατομμύρια συνταξιούχοι που εισέπραξαν αναδρομικά 1,4 δισ. ευρώ τον Δεκέμβριο έπρεπε φέτος να συμπληρώσουν τρεις φορολογικές δηλώσεις μαζεμένες. Δηλαδή όχι μόνο την τρέχουσα για τα εισοδήματα του έτους 2020, αλλά και δύο ξεχωριστές για τα αναδρομικά από μειώσεις συντάξεων του 2015 και του 2016 (βάσει νόμου Κατρούγκαλου) τα οποία εισέπραξαν πέρυσι.

Οι επιλογές είναι δύο:

- Είτε να φορολογήσει τα αναδρομικά ξεχωριστά ανά έτος στο οποίο ανάγονται, όπως έχει σχεδιάσει. Κάτι όμως που ενέχει κίνδυνο να τα χάσει και αυτά (όπως του 2013-2014) αν δεν ελέγξει τις δηλώσεις Ε1 εντός πενταετίας η Εφορία.
- Είτε να επιβάλει οριζόντια σε όλους φόρο 20%, ασχέτως του πόσα και ποια έτη αφορούσαν τα αναδρομικά. Αυτό συνεπάγεται όμως και απώλεια εσόδων 250 εκατ. για το κράτος από φόρους που θα γλιτώσουν τα μισθολογικά ρετιρέ όσων πήραν αναδρομικά. Γιατί θα πληρώσουν φόρο μόλις 20%, αντί για 40% και άνω που κανονικά θα όφειλαν. Κι έτσι, το Δημόσιο θα εισπράξει 280 εκατ. (20% για αναδρομικά 1,4 δισ.) αντί για 530 εκατ. που προϋπολογίζει.

Αλλάζουν τα πάντα όμως γενικότερα στους αναδρομικούς ελέγχους της Εφορίας. Οι νέες αποφάσεις (Ολ. ΣτΕ 616-618/2021) ανατρέπουν όσα ίσχυαν από το 2014 και επιφέρουν παραγραφή στο δικαίωμα του Δημοσίου να επιβάλει ελέγχους και φόρους, αν δεν τους κοινοποιεί εντός πενταετίας στους πολίτες.

Της απόφασης αυτής είχε προηγηθεί ένα πραγματικό αλαλούμ.

Τα Χριστούγεννα του 2019 το Δημόσιο έσπευσε να επιβάλει «οίκοθεν» φόρους για τα παχυλά ποσά που εισέπραξαν το 2013 ως αναδρομικά με δικαστικές αποφάσεις χιλιάδες συνταξιούχοι ειδικών μισθολογίων (κυρίως δικαστικοί και ένστολοι), αλλά δεν τα δήλωσαν το 2014.